

ΟΔΗΓΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΕΝΑΡΙΩΝ

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Διαδικασία Μετασχηματιστικών Σεναρίων 2022

Εκπονήθηκε

από τη Reos Partners

www.reospartners.com

Ιανουάριος 2023

Πίνακας περιεχομένων

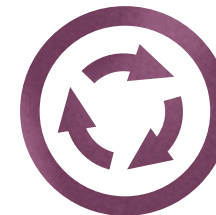
Σχετικά με τα σενάρια	4
Ατομικός προβληματισμός αναφορικά με τα σενάρια	8
Ερωτήσεις για ατομικό προβληματισμό	10
Εργαλεία για ατομικό προβληματισμό	11
Ενθάρρυνση του δημόσιου διαλόγου και της ευαισθητοποίησης	12
Μπορείτε να συνεισφέρετε στην προσπάθεια διάδοσης:	14
Πώς να διοργανώσετε μια εκδήλωση παρουσίασης και διαλόγου	15
Προτεινόμενη ημερήσια διάταξη για τις εκδηλώσεις παρουσίασης και διαλόγου	16
Συλλογικός προβληματισμός αναφορικά με τα σενάρια	18
Επίπεδα συνομιλίας	20
Εργαλεία για το διάλογο και τον συλλογικό προβληματισμό	21
Παραδείγματα ερωτήσεων για συλλογικό προβληματισμό	22
Τα σενάρια στο χώρο της εκπαίδευσης	24
Ιδέες για εργασίες φοιτητών	26
Ανάπτυξη στρατηγικής με τα σενάρια	28
Στόχοι μιας άσκησης στρατηγικού σχεδιασμού βάσει σεναρίου	30
Εργαλεία για ανάπτυξη στρατηγικής	31
Προσδιορισμός της στρατηγικής σας πρόθεσης	33
Εξέταση των εσωτερικών επιπτώσεων για τον οργανισμό σας	36

Τι είναι τα σενάρια και γιατί να τα χρησιμοποιήσω;

Τα σενάρια για το μέλλον της Κύπρου αποτελούν τη συλλογική δημιουργία μιας ομάδας 36 Κυπρίων που αντιπροσωπεύουν μια διατομή της κυπριακής κοινωνίας. Οι μισοί είναι Ελληνοκύπριοι και οι άλλοι μισοί Τουρκοκύπριοι, ενώ η συμμετοχή των δύο φύλων στην ομάδα είναι ισόρροπη.

Τα μέλη της ομάδας συνεργάστηκαν στο πλαίσιο εργαστηρίων που διήρκησαν οκτώ ημέρες, με σκοπό να προσδιορίσουν τους κύριους παράγοντες επιρροής, να θέσουν φλέγοντα ερωτήματα, να εξετάσουν δυνατότητες και να δημιουργήσουν ιστορίες σε σχέση με το τι μπορεί να επιφυλάσσει το μέλλον.

Η ομάδα κατάρτισε τέσσερα σενάρια για το μέλλον της Κύπρου:

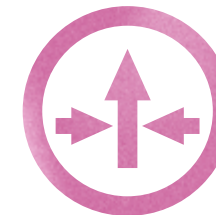
**ΜΕ ΚΑΝΕΝΑ
ΤΡΟΠΟ**

Σενάριο
στασιμότητας και
αδράνειας

**Ο ΔΙΚΟΣ ΜΟΥ
ΤΡΟΠΟΣ**

Σενάριο απόκλισης
και αντιπαλότητας

**Ο ΔΙΚΟΣ ΤΟΥΣ
ΤΡΟΠΟΣ**

Σενάριο ειρήνης
υπό πίεση

**Ο ΔΙΚΟΣ ΜΑΣ
ΤΡΟΠΟΣ**

Σενάριο
ανθεκτικής
ειρήνης

Τα σενάρια αυτά δεν αποτελούν
προβλέψεις.

Δεν αποτελούν προτάσεις.

Αποτελούν επινοημένες ιστορίες οι οποίες περιγράφουν πιθανές πορείες προς το μέλλον, προκειμένου να μας βοηθήσουν να συζητήσουμε και να προβληματιστούμε βαθύτερα σε σχέση με την υφιστάμενη πραγματικότητά μας.

1

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΕΝΑΡΙΑ

Σκοπός της άσκησης είναι:

Να προαγάγει τον ανοικτό και τον αναστοχαστικό στρατηγικό διάλογο μεταξύ των Κυπρίων σχετικά με τα πιθανά σενάρια του μέλλοντος του νησιού και σχετικά με τις ευκαιρίες, τους κινδύνους και τις επιλογές που παρουσιάζουν τα σενάρια αυτά

Να ενθαρρύνει τη λήψη ατομικών και συλλογικών σοφών αποφάσεων και στρατηγικών δράσεων

Σκοπός του δομημένου προβληματισμού γύρω από τα σενάρια δεν είναι να επιτευχθεί συναίνεση σε σχέση με την εξέλιξη της κατάστασης. Σκοπός είναι η διεξαγωγή συζήτησης σε σχέση με το τι θα μπορούσε να γίνει μέσω της χρήσης των σεναρίων για την ενημέρωση και την έμπνευση ατομικών και συλλογικών στρατηγικών, η προβολή πιθανών κατευθύνσεων και η αποσαφήνιση των επόμενων βημάτων.

Συνεπώς, η επιτυχία της δέσμης των σεναρίων δεν κρίνεται από το κατά πόσο θα πραγματοποιηθούν στο μέλλον, αλλά από το κατά πόσο θα επηρεάσουν τις αποφάσεις του σήμερα. Ορισμένες φορές το πιο σημαντικό σενάριο είναι, εκ των υστέρων, εκείνο το οποίο θα έχουμε καταφέρει να αποφύγουμε.

Ως εκ τούτου, για να είναι επιτυχημένα τα σενάρια, είναι σημαντικό να προβληματιστούμε σε σχέση με αυτά και να τα συζητήσουμε. Αναπτύσσοντας σενάρια, δημιουργούμε μια κοινή γλώσσα η οποία μας επιτρέπει να ασχοληθούμε ενεργά με τις προκλήσεις του παρόντος και του μέλλοντος.

Ενθαρρύνουμε τους πάντες, είτε αυτοί είναι ηγέτες με επιρροή είτε προβληματισμένοι πολίτες, να συνευρεθούν με άλλους για να συζητήσουν τα διαφορετικά σενάρια και τις επιπτώσεις τους. Ο προβληματισμός αυτός μπορεί να λάβει χώρα σε προσωπικό ή συλλογικό επίπεδο, σε δια ζώσης ή σε εικονικές συνθήκες. Βάσει αυτής της συνομιλίας, μπορούμε να κάνουμε επιλογές και να δημιουργήσουμε συνεργατικές συμμαχίες οι οποίες μας επιτρέπουν να προωθήσουμε την μελλοντική πραγματικότητα την οποία επιθυμούμε.

«Δεδομένης της δικής μου εμπειρίας σε σχέση με τη χρήση μετασχηματιστικών σεναρίων και της νέας αυτής προσέγγισης της συνεργασίας, ένιωσα μεγάλη ικανοποίηση όταν πληροφορήθηκα για τη νέα πρωτοβουλία που αφορά τα Σενάρια για το Μέλλον της Κύπρου, η οποία εφαρμόζει παρόμοια προσέγγιση. Η εν λόγω προσέγγιση μας προσκαλεί να μη φοβόμαστε την πολυπλοκότητα, να μη φοβόμαστε την αλήθεια, και αντ' αυτού να λαμβάνουμε υπόψη τις διαφορετικές οπτικές και δυνατότητες που παρουσιάζει η πολυπλοκότητα αυτή και, επιπρόσθετα, να είμαστε πρόθυμοι να αλλάξουμε την στρατηγική μας εφόσον οι περιστάσεις το δικαιολογούν. Μόνο τότε θα μπορέσουμε να συνεργαστούμε αποτελεσματικά και να θέσουμε τα θεμέλια ενός καλύτερου αύριο.»

— **Juan Manuel Santos**,
έως Πρόεδρος της Κολομβίας και βραβευθείς με το Νόμπελ Ειρήνης

Εισηγούμαστε να μελετήσετε το περιεχόμενο των τεσσάρων σεναρίων προτού χρησιμοποιήσετε τα εργαλεία του παρόντος βιβλιαρίου.

Στον ιστότοπο του έργου θα βρείτε το πλήρες κείμενο της έκθεσης για τα σενάρια καθώς και άλλο χρήσιμο υλικό που προορίζεται για παρουσιάσεις, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και να αναπαραχθεί ελεύθερα: www.cyprusfutures.org

Παρακαλούμε επίσης να εκφράσετε τις ιδέες σας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης:

Facebook:
www.facebook.com/cyprusfutures

Twitter:
www.twitter.com/cyprusfutures

Instagram:
www.instagram.com/cyprusfutures/

2

ΑΤΟΜΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΕΝΑΡΙΑ

Πώς μπορώ να προβληματιστώ αναφορικά με τα σενάρια και να ανακαλύψω τον δικό μου ρόλο σε σχέση με την έκβασή τους;

Τα Σενάρια για το Μέλλον της Κύπρου αφορούν κάθε πολίτη και ηγέτη οποιουδήποτε τομέα σε όλο το νησί καθώς και περιφερειακούς και διεθνείς παράγοντες οι οποίοι ασχολούνται με την Κύπρο. Ο καθένας έχει το ρόλο του στη διαμόρφωση του μέλλοντος και ο καθένας επηρεάζεται από τις επιπτώσεις που θα έχει στο νησί το μέλλον αυτό.

Εδώ προσφέρουμε μια σειρά ερωτήσεων και εργαλείων για σκοπούς ατομικού προβληματισμού αναφορικά με τα σενάρια. Σας ενθαρρύνουμε να προβληματιστείτε σχετικά με τις ερωτήσεις αυτές προσωπικά, είτε για πέντε λεπτά είτε για αρκετές ώρες, προκειμένου να εμβαθύνετε τις σκέψεις σας σε σχέση με το μέλλον της Κύπρου και τον δικό σας ρόλο σε αυτό.

Σας προσκαλούμε, εάν το επιθυμείτε, να μοιραστείτε τα αποτελέσματα των σκέψεών σας με τον κοινωνικό σας κύκλο, με τους εταίρους και τους συνεργάτες σας, ακόμα και με αυτούς με τους οποίους διαφωνείτε, μέσω εικονικών ή δια ζώσης αλληλεπιδράσεων.

Ερωτήσεις για ατομικό προβληματισμό

Κάθε σενάριο:

- Πώς με κάνει να νιώθω αυτό το σενάριο;
- Θα μπορούσε να συμβεί;
- Αν συνέβαινε, τι αντίκτυπο θα είχε σε εμένα, τους ανθρώπους για τους οποίους νοιάζομαι, τις ομάδες στις οποίες ανήκω και τους Κυπρίους γενικότερα;
- Αν συνέβαινε, ποιες ευκαιρίες θα μπορούσα να αξιοποιήσω περισσότερο και ποιους κινδύνους ή προκλήσεις θα αντιμετώπιζα;
- Τι επιλογές θα είχα;
- Τι μπορώ να κάνω σήμερα για να προετοιμαστώ για αυτό το πιθανό μελλοντικό σενάριο, να το αποτρέψω ή να βοηθήσω ώστε να πραγματοποιηθεί;

Η δέσμη των σεναρίων:

- Τι συναισθήματα μου προκαλούν τα σενάρια στο σύνολό τους;
- Τι βλέπω τώρα το οποίο δεν μπορούσα να δω προηγουμένως;
- Φαντάζομαι κάποιο διαφορετικό σενάριο;

Το μέλλον:

- Τι με ανησυχεί σε σχέση με το μέλλον;
- Τι με συναρπάζει σε σχέση με το μέλλον;
- Ποιο είναι το όραμά μου για την Κύπρο;

Ο ρόλος μου:

- Πού έγκειται η δύναμή μου να επηρεάσω το μέλλον;
- Τι ρόλο θέλω να διαδραματίσω;
- Ποιες δράσεις μπορώ να αναλάβω για να επηρεάσω το μέλλον;

Εργαλεία για ατομικό προβληματισμό

ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ

Περισυλλογή είναι η παρατήρηση και η αφοσίωση της σκέψης σε κάτι χωρίς να προβαίνουμε σε κρίσεις. Μπορεί να επιθυμείτε να διαβάσετε το περιεχόμενο των σεναρίων ήρεμα και με διάθεση προβληματισμού, έχοντας τις παραπάνω ερωτήσεις κατά νου, να περάσετε κάποιο χρόνο σιωπής και να παρατηρήσετε τα διδάγματα και το νόημα που προκύπτουν για εσάς.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Η τήρηση ημερολογίου αποτελεί βασικό εργαλείο της βιωματικής μάθησης μέσω της παρατήρησης, του προβληματισμού και της καταγραφής της εξέλιξης των ιδεών σας. Απλούστατα σημειώνετε αμέσως αυτό που έχετε στο μυαλό σας αντί πρώτα να σκέφτεστε σε βάθος τις ιδέες, και γράφετε για εσάς τους ίδιους αντί για άλλους. Η τήρηση ημερολογίου προσφέρει μια ευκαιρία προβληματισμού σε σχέση με τον εαυτό μας, το πλαίσιο μας και το τι μαθαίνουμε.

ΣΧΕΔΙΑΣΗ

Άλλο ένα χρήσιμο εργαλείο ατομικού προβληματισμού γύρω από μια δέσμη σεναρίων είναι η ελεύθερη σχεδίαση. Δοκιμάστε, για παράδειγμα, να σχεδιάσετε κάθε σενάριο βάζοντας και τον εαυτό σας στην εικόνα. Ή απλώς σχεδιάστε κάτι που να εκφράζει τα συναισθήματά σας όταν σκέφτεστε τα σενάρια.

ΣΚΕΨΗ ΜΕ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗ

Μαζί με έναν συνεργάτη σκέψης, μπορεί να θέλετε να εκφράσετε δυνατά αυτό που σκέφτεστε. Ζητήστε από έναν φίλο να σας απευθύνει τις ερωτήσεις προβληματισμού και ακούστε τις απαντήσεις σας, προκαλώντας με αυτό τον τρόπο την εμπάθυση της σκέψης σας καθώς εξελίσσεται η συνομιλία. Στη συνέχεια ανταλλάξτε ρόλους και απευθύνετε εσείς τις ερωτήσεις στον φίλο σας, χωρίς να εκφράζετε τη δική σας άποψη.

3

ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Πώς μπορώ να παρουσιάσω αποτελεσματικά τα σενάρια σε μια ομάδα και να ενθαρρύνω το διάλογο γύρω από αυτά;

Τα Σενάρια για το Μέλλον της Κύπρου παρέχουν την ευκαιρία συμμετοχής πολλών και διαφορετικών φωνών από όλο το νησί και την περιοχή στη διαδικασία προβολής των δυνατοτήτων, των κινδύνων και των επιλογών που μας παρουσιάζονται σε σχέση με το μέλλον. Παρά να αποτελούν προϊόν με ένα και μόνο μήνυμα, τα σενάρια λειτουργούν ως έναυσμα για προβληματισμό, διάλογο και δράση.

Επιδιώκουμε να δημιουργήσουμε θόρυβο, ο οποίος θα επαναλαμβάνεται σε όλο το νησί και πέρα από αυτό μέσω διαφορετικών φωνών και με διαφορετικά λόγια, με σκοπό την ενθάρρυνση στρατηγικών δράσεων και την εμφάνιση της συζήτησης σε σχέση με το μέλλον της Κύπρου. Μπορείτε να συνεισφέρετε στην προσπάθεια αυτή διοργανώνοντας παρουσιάσεις, συζητήσεις, συναντήσεις και εργαστήρια και ενημερώνοντας το κοινό για τα σενάρια μέσω των ΜΜΕ και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Μπορείτε να συνεισφέρετε στην προσπάθεια διάδοσης:

- Διοργανώνοντας μια εκδήλωση παρουσίασης και διαλόγου
- Προγραμματίζοντας συνάντηση ενημέρωσης ή συζήτησης με τους συναδέλφους, τα μέλη ενός συνόλου στο οποίο ανήκετε ή τους στρατηγικούς εταίρους σας
- Προσεγγίζοντας τα ΜΜΕ
- Συντάσσοντας άρθρα ή δημοσιεύοντας αναρτήσεις ιστολογίου ή tweets σε σχέση με τα σενάρια και τα μηνύματά τους
- Αναφέροντας τα σενάρια σε προγραμματισμένα συνέδρια και σεμινάρια στα οποία συμμετέχετε
- Σχολιάζοντας τις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις υπό το φως των σεναρίων
- Ακολουθώντας το Cyprus Futures στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και κοινοποιώντας σχετικές δημοσιεύσεις

Πώς να διοργανώσετε μια εκδήλωση παρουσίασης και διαλόγου

1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΕ ΤΟ ΣΤΟΧΟ ΤΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΣΑΣ

Ως ο διοργανωτής της εκδήλωσης, πρέπει να διατυπώσετε με σαφήνεια το στόχο της. Χρησιμοποιείτε τους στόχους της συνολικής διαδικασίας των σεναρίων της σελ. 4 ως αφετηρία. Μπορεί να θέλετε να τους προσαρμόσετε στις ιδιαιτερότητες της εκδήλωσής σας, για παράδειγμα: «Σκεφτείτε τις επιπτώσεις των σεναρίων στον χ τομέα».

2. ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ, ΤΗΝ ΩΡΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΠΟ

Αποφασίστε πού και πότε θα λάβει χώρα η εκδήλωση. Η αίθουσα πρέπει να είναι αρκετά μεγάλη ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να είναι άνετοι στο χώρο και καλό θα ήταν να διαθέτει προβολέα, υπολογιστή, πίνακες και μαρκαδόρους. Εισηγούμαστε η εκδήλωση να έχει διάρκεια τουλάχιστον δύο ωρών.

3. ΠΡΟΣΚΑΛΕΣΤΕ ΤΟΥΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Φτιάξτε μια πρόσκληση που να περιλαμβάνει την ημερομηνία, την ώρα, τον τόπο και τους στόχους. Φτιάξτε κατάλογο συμμετεχόντων και στείλτε την πρόσκληση. Είναι σημαντικό να στείλετε εξατομικευμένες προσκλήσεις στα πρόσωπα τα οποία επιθυμείτε περισσότερο να παρευρεθούν.

4. ΚΑΘΟΡΙΣΤΕ ΤΟΥΣ ΡΟΛΟΥΣ

Με την ομάδα σας καθορίστε ποιος θα συντονίσει την εκδήλωση, ποιος θα παρουσιάσει τα σενάρια και ποιος θα καταγράψει τα αποτελέσματα και θα καταρτίσει τον κατάλογο των συμμετεχόντων.

5. ΣΧΕΔΙΑΣΤΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Δείτε την εισήγηση της επόμενης σελίδας.

6. ΣΥΛΛΕΞΤΕ ΥΛΙΚΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΤΕ ΤΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΟΜΙΣΘΗΚΑΝ

Βγάλτε φωτογραφίες και σημειώστε τα κύρια σημεία που συζητήθηκαν, προκειμένου να τα κοινοποιήσετε στις σελίδες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης του έργου.

Προτεινόμενη ημερήσια διάταξη για τις εκδηλώσεις παρουσίασης και διαλόγου

0ώ00	ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ ΚΑΙ ΕΝΑΡΞΗ Ο διοργανωτής καλωσορίζει τους συμμετέχοντες και αναφέρει τους στόχους της εκδήλωσης. Ο συντονιστής εξηγεί τον τρόπο διεξαγωγής της εκδήλωσης.
0ώ10	ΓΝΩΡΙΜΙΑ Ζητήστε από κάθε συμμετέχοντα να σκεφτεί: «Αν μπορούσες να συνομιλήσεις με έναν μάντη, ποια ερώτηση θα του έκανες σε σχέση με το μέλλον της Κύπρου το 2035;» Αν η ομάδα σας έχει λιγότερα από 20 άτομα, ζητήστε από κάθε άτομο να πει το όνομά του και την ερώτησή του. Αν έχει περισσότερα από 30 άτομα, ζητήστε από τους συμμετέχοντες να απευθυνθούν στα άτομα που βρίσκονται δίπλα τους και στη συνέχεια ζητήστε από 5-6 άτομα να μοιραστούν τις ερωτήσεις τους με ολόκληρη την ομάδα.
0ώ30	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΕΝΑΡΙΩΝ Χρησιμοποιείστε την επαγγελματική παρουσίαση που διατίθεται στον ιστότοπο www.cyprusfutures.org

1ώ00	ΟΜΑΔΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ Συντονίστε μια συζήτηση μεταξύ του συνόλου των συμμετεχόντων ή πρώτα σε μικρές ομάδες και στη συνέχεια μεταξύ του συνόλου των συμμετεχόντων. Τι ενδείξεις έχουμε σήμερα για το κατά πόσο ένα ή περισσότερα από τα σενάρια αυτά μπορεί να πραγματοποιηθούν; Ποιες ευκαιρίες, κινδύνους και επιλογές εμπερικλείουν τα σενάρια αυτά;
1ώ40	ΤΕΛΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ Ζητήστε από ορισμένους ή από όλους τους συμμετέχοντες να μοιραστούν την απάντησή τους στην ερώτηση: «Τι βλέπω τώρα το οποίο δεν μπορούσα να δω προηγουμένως;»
2ώ00	ΛΗΞΗ

4

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΕΝΑΡΙΑ

Πώς μπορώ να ενθαρρύνω τον συλλογικό προβληματισμό γύρω από τα σενάρια;

Πέρα από το να διαδώσετε τα σενάρια και να ενθαρρύνετε τη συζήτηση, μπορεί να αναζητάτε έναν βαθύτερο τρόπο συλλογικού προβληματισμού μιας ομάδας σε σχέση με τα σενάρια. Για παράδειγμα, μπορεί να επιλέξετε να διοργανώσετε μια εκδήλωση συλλογικού προβληματισμού σε μια κοινότητα, έναν τομέα, μια ομάδα ατόμων με κοινά ενδιαφέροντα ή ετερόκλητη ομάδα πολιτών οι οποίοι συνεργάζονται στις καθημερινές δραστηριότητές τους.

Πρόθεση της εκδήλωσης συλλογικού προβληματισμού μπορεί να είναι η εμπάθυνση της κατανόησης της ομάδας ως προς το τι αναδύεται και/ή η ανταλλαγή ιδεών σε σχέση με πιθανές δράσεις.

Αν επιθυμείτε να επιτευχθεί ένα βαθύτερο επίπεδο διαλόγου, εισηγούμαστε να προγραμματίσετε συναντήσεις διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων ωρών, προκειμένου να έχετε χρόνο να κατανοήσετε και να εσωτερικεύσετε το περιεχόμενο των σεναρίων και να αποκτήσετε νέα αντίληψη σε σχέση με το νόημά τους για την ομάδα.

Το παρόν μέρος σας προσφέρει εργαλεία και ιδέες για τη διεξαγωγή τέτοιων διαλόγων.

Επίπεδα συνομιλίας

Κατά την προετοιμασία ενός συλλογικού διαλόγου γύρω από τα σενάρια, έχετε υπόψη ότι υπάρχουν διαφορετικά είδη συνομιλίας. Κάθε είδος έχει το ρόλο και τη χρησιμότητά του, όπως περιγράφεται παρακάτω. Με το να μοιραστείτε αυτό το λεξιλόγιο με την ομάδα σας, μπορεί να βοηθηθείτε στη μετάβαση σε διάλογο προβληματισμού.

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ

Μεταμόρφωση είναι ο τρόπος συνομιλίας όπου χρησιμοποιούμε συνήθειες, κομψές, γνωστές ή αναμενόμενες φράσεις. Ουσιαστικά «μεταφορτώνουμε» τις συνήθειες αποκρίσεις του εγκεφάλου μας σαν να είμαστε υπολογιστής. Ενώ η μεταφόρτωση μπορεί να μας παρέχει γρήγορα την «ορθή» απάντηση και να διατηρεί την ηρεμία ή την ισχύουσα κατάσταση, είναι ανεπαρκής όταν βρισκόμαστε ενώπιον πολύπλοκων αλλαγών ή όταν επιδιώκουμε να δημιουργήσουμε κάτι καινούργιο.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η συζήτηση διαφέρει από τη μεταφόρτωση, εφόσον εκφράζουμε τις σκέψεις μας ανοικτά, ακόμα και με κίνδυνο να προκληθεί σύγκρουση. Η διαδικασία της ενεργής αναζήτησης εναλλακτικών γεγονότων, προοπτικών και επιλογών αποτελεί σημαντικό άλμα στο επίπεδο της συνομιλίας. Ωστόσο, σε αυτού του είδους τη συνομιλία εξακολουθούμε να αξιολογούμε διαρκώς κατά πόσο συμφωνούμε ή διαφωνούμε, και κύριος στόχος μας είναι να είμαστε «σωστοί».

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Διάλογος είναι η δημιουργική συνομιλία, η οποία απαιτεί ενσυναίσθηση και αυτοκριτική. Σε αυτού του είδους τη συνομιλία ακούμε με προσοχή, μιλούμε με πρόθεση και επιδιώκουμε να κατανοήσουμε και να ανακαλύψουμε ένα νέο νόημα. Ρωτούμε ο ένας τον άλλον για τις εμπειρίες μας και μοιραζόμαστε αυτά που παρατηρούμε. Ένας πραγματικά δημιουργικός διάλογος μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη μιας συλλογικής αντίληψης στο πλαίσιο μιας ομάδας.

Εργαλεία για το διάλογο και τον συλλογικό προβληματισμό

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΣΕ ΚΥΚΛΟ (ΜΕΧΡΙ 30 ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ)

Προσκαλέστε τους συμμετέχοντες να καθίσουν σε καρέκλες κυκλικά και διατυπώστε ένα ερώτημα στην ομάδα. Ζητήστε από κάθε συμμετέχοντα να μοιραστεί τους προβληματισμούς του που προκύπτουν από το ερώτημα, προχωρώντας διαδοχικά στον κύκλο ή προσκαλώντας τους να μιλήσουν όταν νιώσουν έτοιμοι. Το ιδανικό είναι να ακουστούν όλες οι φωνές. Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να ακούσουν με προσοχή και να μιλήσουν με πρόθεση.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΣΕ ΜΙΚΡΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Ειδικά αν οι συμμετέχοντες είναι πάνω από 15-20, θα είναι χρήσιμο να χωριστούν σε μικρές ομάδες για κάποια μέρη της συζήτησης. Θα μπορούσατε να αναθέσετε στις ομάδες μια αποστολή, όπως η συμπλήρωση του φύλλου εργασίας που βρίσκεται στο τέλος του παρόντος μέρους, ο προσδιορισμός των τριών σημαντικότερων προκλήσεων και των τριών σημαντικότερων ευκαιριών τους ή των τριών σημαντικότερων ιδεών τους για την ανάληψη μετασημασιωτικών δράσεων. Στο τέλος, φέρτε ξανά μαζί όλους τους συμμετέχοντες για να μοιραστείτε τα διδάγματα.

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΕ ΖΕΥΓΑΡΙΑ

Συχνά υποτιμούμε τη δύναμη του να μιλάμε περπατώντας. Στις περισσότερες συναντήσεις μας είμαστε καθιστοί. Περπατώντας μαζί αναζητούμε έμπνευση, αποκτούμε ενέργεια και συγκέντρωση, συνδεόμαστε με την επιθυμία μας για κίνηση και εμβαθύνουμε τους συλλογικούς προβληματισμούς μας. Ακόμη κι ένας 20λεπτος περίπατος σε ζευγάρια για τον από κοινού προβληματισμό γύρω από μια κατευθυντήρια ερώτηση μπορεί να ενισχύσει σημαντικά την παραγωγικότητα και τη συνεργατική ικανότητα μιας ετερόκλητης ομάδας.

Τα εργαλεία και οι ιδέες που περιλαμβάνονται σε άλλα μέρη του παρόντος βιβλιαρίου μπορούν να προσαρμοστούν για σκοπούς συλλογικού προβληματισμού.

«Η ενασχόληση με το μέλλον δεν λαμβάνει χώρα στο μέλλον· λαμβάνει χώρα στο παρόν. Η εστίαση στο μέλλον αλλάζει τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε το παρόν σε τέτοιο βαθμό που 'επαναντιλαμβανόμαστε' το παρόν και τις στρατηγικές απαιτήσεις του. Τα διδάγματα που αντλούνται από το μέλλον είναι συναρπαστικά και γεμάτα προκλήσεις, καθώς αλλάζουν δια παντός τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε το παρόν.»

– Oliver Freeman

Παραδείγματα ερωτήσεων για συλλογικό προβληματισμό

Οι ερωτήσεις του μέρους του ατομικού προβληματισμού μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν σε μια διαδικασία συλλογικού προβληματισμού. Εκφράζοντας τις απαντήσεις μας στο πλαίσιο μιας ομάδας, τις εμβαθύνουμε και για εμάς τους ίδιους.

Επιπρόσθετα υπάρχουν και άλλες ερωτήσεις οι οποίες είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για σκοπούς συλλογικού προβληματισμού:

→ Τι είναι αυτό που κεντρίζει το ενδιαφέρον μας σχετικά με τα σενάρια;

→ Τι ενδείξεις έχουμε ως προς το κατά πόσο ένα ή περισσότερα από τα σενάρια αυτά γίνονται πραγματικότητα;

→ Ποιες θεωρούμε ότι είναι οι σημαντικότερες δυνάμεις που επηρεάζουν την μελλοντική πορεία της Κύπρου;

→ Ποιοι είναι οι σημαντικότεροι μοχλοί επιρροής του μέλλοντος της Κύπρου;

→ Ποιο σενάριο θεωρούμε ως το επικρατέστερο στην Κύπρο του 2035;

→ Ποια είναι η συλλογική σφαίρα επιρροής της παρούσας ομάδας;

→ Ποιες ιδέες μπορούμε να σκεφτούμε για την ανάληψη δράσεων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν το μέλλον της Κύπρου;

Συζήτηση σε μικρές ομάδες: Φύλλο εργασίας

	Ποιες ευκαιρίες μας προσφέρει αυτό το σενάριο;	Ποιες προκλήσεις παρουσιάζει το παρόν σενάριο;	Τι μπορούμε να κάνουμε για να προσαρμόσουμε στο παρόν σενάριο;	Τι μπορούμε να κάνουμε για να επηρεάσουμε το παρόν σενάριο;
Με κανένα τρόπο				
Ο δικός μου τρόπος				
Ο δικός τους τρόπος				
Ο δικός μας δρόμος				

5

ΤΑ ΣΕΝΑΡΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Πώς μπορώ να ενσωματώσω το υλικό των σεναρίων σε κάποιο υφιστάμενο εκπαιδευτικό πρόγραμμα;

Τα σενάκια μπορούν να αποτελέσουν ένα τονωτικό στοιχείο σε ακαδημαϊκά προγράμματα που αφορούν την πολιτική, την κοινωνιολογία, τα οικονομικά, τις επιχειρήσεις, τη δημόσια διοίκηση, τη δημοσιογραφία κ.ά.

Χρησιμοποιήστε την παρουσίαση διαφανειών που διατίθεται στον ιστότοπο για να ετοιμάσετε μια διάλεξη σχετικά με τα σενάκια και/ή προτείνετε ως προπαρασκευαστική ανάγνωση πριν από τη διεξαγωγή της συζήτησης στο αμφιθέατρο την έκθεση, τον ιστότοπο και τις αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Άλλη επιλογή είναι η διοργάνωση μιας ακαδημαϊκής συζήτησης ή σεμιναρίου σε σχέση με τα τέσσερα σενάκια, προσκαλώντας τους συμμετέχοντες να σχολιάσουν τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που αναγνωρίζουν στα σενάκια και τις πολιτικές ή στρατηγικές προεκτάσεις τους.

Ιδέες για εργασίες φοιτητών

→ Τι ενδείξεις έχετε σήμερα για το κατά πόσο ένα ή περισσότερα από τα σενάρια αυτά μπορεί να πραγματοποιηθούν; Γράψτε ένα δοκίμιο σχετικά με την ευλογοφάνεια κάθε σεναρίου, χρησιμοποιώντας δεδομένα από τις τρέχουσες τάσεις.

→ Ποιο σενάριο θεωρείτε πιο σχετικό και με τις περισσότερες προκλήσεις; Γράψτε ένα δοκίμιο ή ετοιμάστε μια παρουσίαση προς υπεράσπιση της θέσης σας.

→ Τι θα προβάλλουν τα ειδησεογραφικά μέσα στο μέλλον; Γράψτε ένα άρθρο εφημερίδας, δελτίο τύπου ή ανάρτηση ιστολογίου για κάθε σενάριο από την οπτική του έτους 2035.

→ Υπό το φως των σεναρίων αυτών, ποιες δυνάμεις πρέπει να παρακολουθούμε στενότερα; Γράψτε ένα δοκίμιο στο οποίο να συζητάτε τα πρότυπα και τις τάσεις που διακρίνετε σήμερα.

→ Διατυπώστε εκ νέου ένα από τα σενάρια, διατηρώντας την ουσία του, αλλά προσαρμόζοντάς το συγκεκριμένα στο πλαίσιο της κοινότητάς σας.

→ Γράψτε ένα πέμπτο σενάριο – τι άλλο θα μπορούσε να γίνει;

→ Δημιουργήστε ένα παιχνίδι ρόλων ή ένα έργο τέχνης το οποίο να αντανάκλα το νόημα που έχουν για εσάς τα τέσσερα σενάρια.

6

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΕ ΤΑ ΣΕΝΑΡΙΑ

Πώς μπορεί ο δικός μου ή άλλοι οργανισμοί να χρησιμοποιήσουν τα σενάρια για να βελτιώσουν την στρατηγική ή τις πολιτικές τους;

Τα σενάρια είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για την ανάπτυξη ή την αναθεώρηση της στρατηγικής ενός οργανισμού ή συνεταιρισμού καθώς και για την ανάπτυξη νέων πολιτικών.

Όταν δουλεύουμε με τα σενάρια, κοιτάζουμε τη γενική εικόνα με μακρόπνοη προοπτική. Τα σενάρια δεν προσφέρουν άμεσα την απάντηση σε σχέση με το τι θα πρέπει να κάνετε αύριο. Ωστόσο, μέσω προβληματισμού γύρω από τις επιπτώσεις κάθε σεναρίου, μπορείτε να αναλογιστείτε σε ποια θέση θα θέλατε να βρίσκεται ο οργανισμός σας, σε ποιες δυνάμεις πρέπει να εστιάσετε την προσοχή σας και σε ποιον τομέα η προσπάθειά σας θα συμβάλει με αποτελεσματικότερο τρόπο στη διαμόρφωση του μέλλοντος της Κύπρου. Τα σενάρια δημιουργούν επίσης μια στρατηγική σαφήνεια η οποία θα σας βοηθήσει να σχεδιάσετε τις πρωτοβουλίες και τις δράσεις σας.

Στη συνέχεια παραθέτουμε ιδέες, ερωτήσεις και εργαλεία τα οποία μπορείτε να προσαρμόσετε σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες στρατηγικού σχεδιασμού σας.

Στόχοι μιας άσκησης στρατηγικού σχεδιασμού βάσει σεναρίου

Η καλύτερη κατανόηση των κινητήριων δυνάμεων που επηρεάζουν την Κύπρο	Η αναγνώριση των προκλήσεων και των ευκαιριών που παρουσιάζουν τα σενάρια για την οργάνωση ή το συνεταιρισμό
Η ανάπτυξη στρατηγικής πορείας και πρωτοβουλιών προτεραιότητας για τον οργανισμό ή το συνεταιρισμό	Η ανάπτυξη της ικανότητας των συμμετεχόντων να κοιτάζουν τη γενική εικόνα με μακρόπνοη προοπτική

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

→ Ποιες ευκαιρίες, κινδύνους και προκλήσεις παρουσιάζουν τα σενάρια αυτά για τον οργανισμό ή το συνεταιρισμό μας;

→ Σε ποιες δυνάμεις, ενδείξεις ή προειδοποιητικά σήματα που αφορούν το δικό μας πλαίσιο πρέπει να δώσουμε ιδιαίτερη προσοχή;

→ Υπό το φως των τεσσάρων αυτών σεναρίων, πώς αξιολογούμε τις υφιστάμενες στρατηγικές μας;

→ Σε κάθε σενάριο, σε ποια θέση θα θέλαμε να είμαστε;

→ Ποια είναι η επιδιωκόμενη πραγματικότητα μας;

→ Ποιες στρατηγικές/πολιτικές επιθυμούμε να εφαρμόσουμε;

→ Τι πρέπει να σταματήσουμε να κάνουμε, τι πρέπει να αρχίσουμε να κάνουμε και τι πρέπει να συνεχίσουμε να κάνουμε;

→ Ποια ζητήματα πρέπει να μας προβληματίσουν και τι πρέπει να κάνουμε τώρα;

Εργαλεία για ανάπτυξη στρατηγικής

SWOT

Η ανάλυση SWOT είναι μια ευρέως χρησιμοποιούμενη μέθοδος για την αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών και των απειλών που αφορούν έναν οργανισμό ή μια πρωτοβουλία. Εφόσον παρέχει ένα πλαίσιο για την εξέταση τόσο ενδογενών όσο και εξωγενών παραγόντων, αποτελεί ένα απλό και ενδιαφέρον εργαλείο χαρτογράφησης το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε σχέση με μια δέσμη σεναρίων.

	ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΙ	ΕΠΙΖΗΜΙΟΙ
ΕΝΔΟΓΕΝΕΙΣ	Πλεονεκτήματα Υπό το φως των σεναρίων, ποια είναι τα πλεονεκτήματα του οργανισμού μας ως προς τη δυνατότητά του να προσαρμοστεί ή να επηρεάσει το μέλλον της Κύπρου;	Αδυναμίες Υπό το φως των σεναρίων, ποιες είναι οι αδυναμίες του οργανισμού μας οι οποίες μας βάζουν σε μειονεκτική θέση ως προς την προσαρμογή μας ή το μετασχηματισμό του μέλλοντος της Κύπρου;
ΕΞΩΓΕΝΕΙΣ	Ευκαιρίες Στο συγκεκριμένο πλαίσιο μας, ποιες ευκαιρίες μάς παρέχουν τα σενάρια;	Απειλές Στο συγκεκριμένο πλαίσιο μας, ποιες απειλές εμπειροκλείουν τα σενάρια;

Εργαστείτε ομαδικά για να γράψετε παραδείγματα πλεονεκτημάτων, αδυναμιών, ευκαιριών και απειλών σε αυτοκόλλητα χαρτάκια και τοποθετήστε τα σε έναν ή περισσότερους πίνακες. Τα αυτοκόλλητα χαρτάκια έχουν το πλεονέκτημα της ευελιξίας συγκριτικά με το να γράψετε απευθείας στους πίνακες; Μπορείτε να αλλάξετε εύκολα τα αυτοκόλλητα χαρτάκια και να τα μετακινήσετε μεταξύ των τετραγωνιδίων αν, για παράδειγμα, κάτι το οποίο κάποιος θεώρησε ως απειλή θα μπορούσε επίσης να αναδιατυπωθεί ως ευκαιρία.

Η συνάντηση στρατηγικής δεν τελειώνει με μια ανάλυση SWOT. Η ανάλυση SWOT αποτελεί εργαλείο χαρτογράφησης μέσω του οποίου μπορείτε να θέσετε τις επιπτώσεις των σεναρίων εντός του πλαισίου του οργανισμού σας συγκεκριμένα, προτού προχωρήσετε στη χάραξη της στρατηγικής σας σε σχέση με τα σενάρια.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΣΗΜΕΙΩΝ ΜΟΧΛΕΥΣΗΣ

Σημείο μόχλευσης είναι ένας τομέας στον οποίο μπορεί να αναληφθεί δράση στρατηγικά, προκειμένου να αντιμετωπιστεί μια δεδομένη κατάσταση. Χαμηλή μόχλευση έχουμε όταν μια μικρή προσπάθεια οδηγεί σε μικρή αλλαγή. Υψηλή μόχλευση έχουμε όταν μια μικρή προσπάθεια οδηγεί σε μεγάλη αλλαγή. Στην περίπτωση πολύπλοκων κοινωνικών προβλημάτων, τα σημεία υψηλής μόχλευσης είναι εκείνα που αντιμετωπίζουν τις γενεσιουργούς αιτίες. Ένας τρόπος αναγνώρισης των γενεσιουργών αιτιών είναι να ρωτούμε διαρκώς «γιατί»;

→ Επιλέξτε ένα συμβάν το οποίο σας απασχολεί σε σχέση με το μέλλον της Κύπρου.

→ Ρωτήστε: «Γιατί συνέβηκε αυτό;», και αφού απαντήσετε, ρωτήστε: «Γιατί έτσι;», και συνεχίστε ρωτώντας «γιατί» μέχρι να φτάσετε σε μια απάντηση η οποία πιστεύετε ότι αποτελεί γενεσιουργό αιτία.

Έχοντας εντοπίσει τις γενεσιουργούς αιτίες συγκεκριμένων καταστάσεων, σκεφτείτε τη σφαίρα επιρροής σας. Σε ποιους τομείς έχετε τους πόρους και την ικανότητα να εφαρμόσετε λύσεις; Πώς θα μπορούσατε να διευρύνετε τη σφαίρα επιρροής σας μέσω συμμάχων;

Στη συνέχεια, σκεφτείτε σε ποιους τομείς θα μπορούσε να επενδύσει ο οργανισμός σας την ενέργεια και τους πόρους του για να επιτύχει τον μεγαλύτερο δυνατό αντίκτυπο έναντι της καταβληθείσας προσπάθειας. Σκεφτείτε: «Πού έγκειται η δύναμή μας;»

ΕΚΦΡΑΣΗ ΟΡΑΜΑΤΟΣ

Στη δραστηριότητα αυτή, κάθε συμμετέχων σχεδιάζει μια εικόνα της επιθυμούμενης πραγματικότητάς του. Στην εικόνα πρέπει να περιλαμβάνεται τόσο ο ίδιος όσο και ο οργανισμός. Για σκοπούς έμπνευσης, θα μπορούσατε να αναλογιστείτε τι ισχύει στην επιθυμούμενη πραγματικότητά σας σε σχέση με κάθε έναν από τους παράγοντες διαφοροποίησης οι οποίοι ξεχωρίζουν το ένα σενάριο από το άλλο. Μπορείτε να τους βρείτε στον συγκριτικό πίνακα των σεναρίων ο οποίος διατίθεται στον ιστότοπό μας καθώς και στην έκθεση σχετικά με τα σενάρια.

Αφού σχεδιάσετε το όραμα, σκεφτείτε:

→ Τι πρέπει να γίνει για να πραγματοποιηθεί η κατάσταση αυτή;

→ Πώς θα μπορούσαν να συμβούν όλα αυτά, δεδομένων των πλεονεκτημάτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών και των απειλών που αναγνωρίσαμε;

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΑΣ ΠΡΟΘΕΣΗΣ

Βάσει της ανάλυσης SWOT, των σημείων μόχλευσης και του οράματός σας, αποκρυσταλλώστε τη στρατηγική πρόθεση του οργανισμού σας:

Στρατηγική πρόθεση = Μια ξεκάθαρη και εύκολα κατανοητή δήλωση των δράσεων τις οποίες θα αναλάβει ο οργανισμός.

- 1 Ζητήστε από κάθε μέλος της ομάδας να προσπαθήσει να διατυπώσει μια δήλωση στρατηγικής πρόθεσης.
- 2 Εντοπίστε ως ομάδα σε ποια σημεία συμφωνούν ή διαφέρουν οι δηλώσεις αυτές.
- 3 Επιδιώξτε τη συμφωνία επί μιας συλλογικής δήλωσης.

«Ο φόβος και η αναστάτωση είναι βασικό κομμάτι της χάραξης στρατηγικής... στην αληθινή στρατηγική ποντάρουμε και παίρνουμε δύσκολες αποφάσεις.»

— Roger L Martin

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ

Αφού αποκρυσταλλώσετε την υψηλού επιπέδου στρατηγική σας πρόθεση, ίσως θα θέλετε να ανταλλάξετε ιδέες σε σχέση με τις βραχυπρόθεσμες επιλογές και δράσεις σας.

Ξεκινήστε τη συνάντηση ανταλλαγής ιδεών με την ερώτηση: «Ποιες δράσεις μπορούμε να αναλάβουμε εντός του επόμενου έτους, οι οποίες θα μας βοηθήσουν να επιτύχουμε τη στρατηγική μας πρόθεση;»

Ζητήστε από την ομάδα να παρουσιάσει ιδέες για δράσεις σε αυτοκόλλητα χαρτάκια και αφιερώστε λίγο χρόνο για να τις διαβάσετε μία μία. Μην απορρίψετε ή αμφισβητήσετε οποιαδήποτε ιδέα κατά τη διαδικασία ανταλλαγής ιδεών. Ακούστε τις ιδέες των άλλων ατόμων και εξετάστε κατά πόσο αποτελούν έναυσμα για δικές σας ιδέες.

Ως ομάδα, διαλέξτε από τις πολλές ιδέες που βρίσκονται στο τραπέζι αυτές τις οποίες θεωρείτε ότι αξίζουν περαιτέρω εξέτασης. Σκεφτείτε ποιες είναι οι πιθανές επιπτώσεις και ο αντίκτυπος των σεναρίων στις επιλογές που ξεχωρίσατε.

ΠΡΟΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Η προτυποποίηση είναι ένας τρόπος δημιουργίας, δοκιμής και βελτίωσης μιας στρατηγικής δράσης προτού επενδυθούν σημαντικοί πόροι σε αυτή. Πρόκειται για τη διαδικασία διεξαγωγής μιας σειράς πειραμάτων μικρής κλίμακας με σκοπό την αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων της ιδέας και στη συνέχεια της προσαρμογής της ιδέας βάσει των συμπερασμάτων σας.

Μέσω της προτυποποίησης, παίρνετε μια μη αποδεδειγμένη ιδέα και τη μετατρέπετε σε ιδέα υποστηριζόμενη από ανατροφοδότηση, δεδομένα και παρατήρηση.

Βήματα της προτυποποίησης:

1. Φτιάξτε ένα μοντέλο της ιδέας σας (μπορεί να είναι ένα σχέδιο ή ένα τρισδιάστατο μοντέλο με τη χρήση υλικού μοντελοποίησης).

2. Προσκαλέστε τους συναδέλφους σας να σας να σας παράσχουν ανατροφοδότηση.

3. Ξαναφτιάξτε το μοντέλο, λαμβάνοντας υπόψη την ανατροφοδότηση.

4. Δοκιμάστε την πρωτοβουλία σε μικρή κλίμακα και παρακολουθήστε στενά τα αποτελέσματα.

5. Ενσωματώστε τα συμπεράσματά σας και βελτιώστε περαιτέρω την ιδέα.

Η προτυποποίηση είναι μια διαδικασία μάθησης. Είναι πολύ σημαντικό να τηρήσετε αρχείο με τις πληροφορίες, τις γνώσεις που αποκομίζετε και την ανατροφοδότηση που λαμβάνετε κατά την εξέλιξη της διαδικασίας προτυποποίησης της ιδέας. Μέσω της επανάληψης, η ιδέα μπορεί να εξελιχθεί σε κάτι το οποίο αξίζει να εφαρμοστεί σε μεγάλη κλίμακα.

Εξέταση των εσωτερικών επιπτώσεων για τον οργανισμό σας

Η στρατηγική σας δεν αφορά μόνο τις δράσεις που επιθυμείτε να αναλάβετε στο περιβάλλον εκτός του οργανισμού σας. Αφορά επίσης το πώς μπορεί να χρειαστεί να προσαρμόσει ο οργανισμός σας την κουλτούρα του, τις ικανότητες, τη δομή και τον τρόπο λειτουργίας του.

ΣΚΕΦΤΕΙΤΕ:

→ Τι είδους οργανισμός πρέπει να γίνουμε μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια για να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε σε αυτά τα πιθανά μελλοντικά σενάρια;

→ Τι ικανότητες πρέπει να αποκτήσουμε και να ενσωματώσουμε προκειμένου να είμαστε σε εγρήγορση και να συμβαδίζουμε με ένα ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο, χωρίς να μένουμε στάσιμοι;

→ Ποια μέτρα πρέπει να λάβουμε σήμερα για να γίνουμε ο οργανισμός που θέλουμε να είμαστε;

Προσκαλέστε την ομάδα σας να συντάξει δηλώσεις σχετικά με το τι οργανισμός θα μπορούσατε να γίνετε. Γράψτε κάθε δήλωση σε έναν πίνακα.

Ελέγξτε κατά πόσο υπάρχουν ενστάσεις σε οποιαδήποτε δήλωση και ρωτήστε το άτομο που έχει την ένσταση τι αντιπροτείνει. Συνεχίστε τη διαδικασία μέχρι να καταλήξετε σε μια δέσμη 5-6 υψηλού επιπέδου δηλώσεων οι οποίες βρίσκουν σύμφωνα και εμπνέουν τα περισσότερα μέλη της ομάδας.

ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΤΕ:

→ Τι θα μας βοηθήσει να προχωρήσουμε από τώρα και στο εξής;

→ Πώς θα προωθήσουμε αυτή τη διαδικασία; Ποιος θα είναι επικεφαλής; Αν είναι εφικτό, ορίστε κάποιον επικεφαλής για κάθε δήλωση.

ΟΔΗΓΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΕΝΑΡΙΩΝ

2022

2035

Τα Σενάρια για το Μέλλον της Κύπρου διαμορφώθηκαν από μια πολυσυλλεκτική ομάδα 36 Κυπρίων, οι οποίοι αφιέρωσαν από τουλάχιστον 15 ημέρες εργασίας σε εθελοντική βάση. Η προσπάθεια της ομάδας αυτής διευκολύνθηκε από τους Reos Partners (www.reospartners.com), αξιοποιώντας μεθοδολογία που εφαρμόζεται διεθνώς. Το πρόγραμμα υποστηρίχθηκε από το PRIO Cyprus Centre και το Result Mediation Foundation. Δόθηκε χρηματοδότηση από τις κυβερνήσεις της Ολλανδίας, της Νορβηγίας (μέσω του PRIO), και της Φινλανδίας.

Το σύνολο του παραχθέντος υλικού διατίθεται ελεύθερα στο κοινό.

Αν έχετε άλλες ιδέες για το πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα σενάρια, παρακαλούμε αναρτήστε τες στο:

www.facebook.com/cyprusfutures

και/ή

info@cyprusfutures.org

